

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2013

Marking Scheme

Slovakian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

SLOVENSKÝ JAZYK

Hodnotiaca schéma

ČASŤ I

30 bodov

Text – Porozumenie a interpretácia

1. Vysvetlite vlastnými slovami výrazy: (1 x 5 bodov)

- a) *klásť niekomu niečo na plecía* – poveriť niekoho nejakou úlohou, mať požiadavky
- b) *fičia len na jednom jablku* – jedia veľmi málo, často len jedno jablko denne
- c) *mučia sa v posilňovni* – dobrovoľne podstupujú ťažký fyzický tréning
- d) *kráčajú v šlapajach* – napodobňujú, nasledujú niekoho
- d) *biť na poplach* – upozorniť na vážnosť situácie

2. (5 bodov)

Ctižiadostiví rodičia zaťažujú svoje deti až príliš, vyžadujú od nich, aby boli najlepší a ak to deti nesplnia, sú rodičia sklamaní. Výsledkom takejto výchovy sú príliš ambiciózne deti, ktoré sa často správajú arogantne. Myslím si, že takýto postoj rodičov môže vážne ovplyvniť výchovu detí, ktoré sa môžu stať bezohľadnými a sebeckými ľuďmi.

3. (5 bodov)

Kladnou stránkou perfekcionizmu je dôslednosť, precízna a dobre odvođená práca, vyvarovanie sa chýb a tiež starostlivosť o vlastný výzor. Medzi negatíva patrí neustály stres, workoholizmus, pocit nezastupiteľnosti a prehnaná ctižiadostivosť. Ďalej to môže byť aj posadnutosť vlastným telom a z toho vyplývajúce psychické poruchy ako bulímia a anorexia.

4. (5 bodov)

Obe pohlavia túžia po dokonalom tele a táto túžba sa môže zmeniť na posadnutosť, keď človek urobí naozaj všetko, aby dosiahol « ideál krásy ». K tomu patrí preháňanie fyzického cvičenia, nesprávne stravovanie až hladovanie, a tak dochádza aj k psychickým poruchám. Takýto « postihnutý » človek sa vyčleňuje zo spoločnosti a z rodiny, stráca priateľov a záujmy.

5. (5 bodov)

Vzťahy založené na materiálnej odmene a komerčnosti prinášajú emočné problémy najmä dospievajúcej generácii. Jej sebedomie je často závislé od vonkajších faktorov. Takíto jedinci sú labilní a ľahko ovplyvniteľní rozličnými komerčnými tlakmi. Hodnoty hľadajú v produktoch, ktoré im sľubujú pocit vnútornej slobody a pokoja. Takéto hodnoty sa však nedajú kúpiť alebo ľahko získať, vyžadujú si ich vnútorné prežitie, vytvorenie vlastných hodnôt a plnohodnotných vzťahov medzi ľuďmi.

Človek sa môže slobodne zapojiť do rozličných aktivít, aby si upevnil svoje sebavedomie, aby dobre vyzeral, aby sa cítil zdravý. To sa nedá spochybníť, rovnako ani masový charakter cvičení vo fitnesscentrách. Robia to milióny ľudí vo svete a nie je na tom nič zlé. Ak sa však táto aktivita vymyká zdravej miere, ak ju človek hnaný vlastnou dokonalosťou preháňa, ide o chorobné prejavy jedinca, ktorý nemá vlastné hodnoty a naháňa sa za chimérou dokonalkej krásy. Ak sa mu pohyb a cvičenie stanú dennou potrebou, bez ktorej už nemôže reálne existovať, stáva sa závislý. Častokrát si túto povinnosť musí splniť bez ohľadu na okolie. Ide to na úkor rodiny, priateľov a často aj jeho vlastného zdravia, lebo túžba po dokonalom tele privedie ľudí aj k užívaniu nedovolených podporných prostriedkov – drog. A to je cesta k strate vlastnej osobnosti a hodnôt. Z pôvodne slobodného rozhodnutia stať sa lepším sa človek stáva závislým a neslobodným.

Poznámka: V 1. a 2. časti budú pri hodnotení brané do úvahy nasledovné kritériá:

1. **Zrozumiteľnosť odpovedí** – kandidát porozumel otázkam a dokáže na ne odpovedať – 30 %
2. **Ucelenosť odpovede** – kandidát zvolil vhodné výrazy a tvorí svoju odpoveď požadovaným spôsobom – 30%
3. **Ovládanie jazyka** – kandidát preukázal dostatočné znalosti z jazyka, v ktorom je schopný sformulovať svoje myšlienky zrozumiteľne a ucelene – 30%
4. **Zručnosti** – gramatika, pravopis – 10%

ČASŤ II

30 bodov

Napište **komentár** (najmenej 100 slov) na tému:

Na ľud'och sú častokrát najkrajšie ich chyby.

Komentár obsahujúci najmenej 100 slov, ktorý jasne preukáže porozumenie textu v podstatných bodoch.

Na ľud'och sú ľudské aj chyby. Tie ich odlišujú od ostatných živých bytostí a najmä od robotov, počítačov a strojov. Človek vo svojom živote musí čeliť viacerým výzvam a musí zaujať stanovisko v mnohých zložitých situáciách. Častokrát si vyberie zlú cestu, zvolí zlé riešenie a je neúspešný. Prehrá, ale život ho núti ísť ďalej a veľakrát ho to posilní. Ak chyby, ktoré človek robí, nie sú dominantné v jeho živote, a dokáže ich eliminovať, takýto človek je vlastne ľudský, podobný ostatným a preto je nám blízky a sympatický. Často sa nad chybami našich najbližších iba pousmejeme a berieme ich ako samozrejmosť. Vieme, že dedko zabúda, že babka stráca kľúče a nevie nájsť v kabelke peňaženku, že mama často hľadá okuliare a otec si mýli tváre ľudí. Ale preto ich dieťa neprestane mať rado, aj keď to niekedy môže liezť na nervy. Ale veď človek bez chýb by nebol ani človekom. Treba ho prijať aký je a veriť, že sa možno raz celkom zbaví niektorých chýb. Ale aké by bolo potom ľudstvo?

Napíšte **esej** (asi 300 slov) na jednu z dvoch nasledovných tém:

1. téma:

Láska sa získava krásou a dokonalosťou a prejavuje sa materiálnou odmenou?

alebo

2. téma:

Putovanie za svojimi snami – sladká cesta s horkou príchuťou

Zrozumiteľne napísaná slohová práca obsahujúca najmenej 300 slov, zodpovedajúca téme s ucelenou štruktúrou, zrozumiteľne sformulovanými myšlienkami a vytvárajúca súvislý celok.

